

DAN DRŽAVNOSTI NA DOBROVI

Težav več kot denarja

Ob drugi obletnici osamosvojitve Slovenije so na OS na Dobrovi pripravili osrednjo občinsko proslavo, na katerih so predstavniki vaških skupnosti z območja KS Dobrova lahko tudi neposredno pretresali svoje težave s predstavniki občine.

Ravnatelj osnovne šole Dobrova Marjan Rode je opozoril na žalostno stanje šole. Čeprav je komajda kakih dvajset let, kar je bila šola zgrajena (s samoprispevkom), jo je že krepko načel zob časa: odpada omet, okna so razpokana, šolska oprema je dotrajana, neurejena je tudi garderoba. Temu naj bi bila v veliki meri kriva celodnevna šola, saj je bila šola v tem času obremenjena tudi po 7-8 ur dnevno. V zadnjem času pa se vsaj v nekaterih ozirih premika na bolje: lani so si uspeli s pomočjo sponzorjev celo nabaviti računalnik.

Predstavniki Sela je opozoril na njihov najbolj žgoči problem – telefonijo. Problem je pravzaprav lokacija za telefonsko centralo, saj se je zemljišče, na katerem naj bi stala centrala, znašlo v postopku denacionalizacije. Občina naj prek KS Dobrova oskrbi, da se problem reši.

Na Osredku se je kar kakih 90 odstotkov krajanov odločilo za gradnjo novega vodovoda, je povedal predstavnik te male hribovske vasi. Pričakuje pomoč občine, saj sami projekta finančno ne zmorejo. »Zdaj, poleti nam denar vsekakor pomeni največ, že zaradi suše, jeseni nam ne bo več toliko,« je dejal krajan Osredka.

Egon Breitenberger član občinskega IS je pojasnil, da imajo prednost tisti, ki imajo visoko lastno udeležbo, dokumente in finančno konstrukcijo. Sredstva se ne delijo več proporcionalno. Vsekakor pa bo Osredok nekaj dobil.

Janez Oven, predstavnik Dobrove, ki je tudi sicer vodil celotni razgovor, je opozoril na pomanjkljivo kanalizacijo na Dobrovi. Na začetku je vse kazalo, da je v najlepšem redu, je dejal, zdaj po tolikih letih pa ugotavljajo, da žal ni tako. Podjetje VO-KA je obljubilo kineto, da spodnji del Dobrove ne bi bil več poplavljen, a iz tega ni bilo nič. Treba bo razčistiti z izvajalcem del, je bil odločen predsednik skupščine KS Dobrova. »Smo pred Ljubljano, in kar bo teklo mimo čistilnih naprav, bo teklo v Ljubljano.«

V vasi Brezje imajo težave z vodo. Stari vodovod (nanj

je priključenih 50 hiš od skupno 105) je dotrajan, pa tudi njegove kapacitete postajajo premajhne. V delu je projekt za nov vodovod. Tega naj bi začeli graditi še to jesen. Težave imajo tudi s horjulsko cesto, saj je v vse slabšem stanju, pa tudi s kanalizacijo in telefonom.

Podobne težave (z vodo) pestijo tudi krajanje Gabrja. Razen tega je tam zdaj v teku asfaltiranje gornjega dela vasi, radi pa bi potegnili asfalt še naprej.

Predstavniki Stranske vasi je povedal, da so končno le dobili asfalt do Dobrove, ostaja pa še kaka dva kilometra »katastrofalne« ceste proti Podutiku. Stranska vas je namreč dobra povezava čez Podutik. Stara makadamska cesta je nevdrževana, prašna, skratka neprimerna za današnji čas. Pestijo jih tudi težave s telefonom, še bolj pa s kanalizacijo, saj so le preveč oddaljeni od Dobrove.

Predsednik IS Davor Valentinič je (načelno) ugotovil, da tam, »kjer se ustvarja denar, gre hitreje«. Pričakovati je, da bo v lokalni samoupravi marsikaj drugače. Tudi telefonija je v fazi reorganizacije. Vse kaže, da se bo sprivatizirala. Novi lastniki bodo prav gotovo imeli interes za kraje kot so Dobrova, za manjše obrobne kraje pa najbrž manj. Skratka, v igri so velika sredstva.

Beseda je tekla tudi o Žerovnikovem grabnu, pravzaprav o znanih težavah s Katarino. Tu ni vprašanje denar, so ugotovili, pač pa pridobitev zemljišča. Vrtijo se v začaranem krogu in problem se nikakor ne premakne z mrtve točke.

V višje ležečih hišah v Podsmreki primanjkuje vode, je potolžil predstavnik te vasi in dodal, da jih hudo moti tudi gost promet, ki se odvijajo skozi njihovo vas (»tak promet imamo kot na regionalnih cestah; vozijo tovornjaki s priklopniki, navadni avtomobili, vse se zgrinja skozi naše naselje...«).

Na moč podobne težave tarejo tudi krajanje Draževnika (problem je makadamska cesta povezana prek Podsmreke na Polhograjsko cesto), ni pa jasno tudi, kaj bo s kanalizacijo.

Kulturni program dneva državnosti so oblikovali mešani pevski zbor KUD Dolomiti Dobrova, moški pevski zbor s Črnega vrha, mešani pevski zbor Brdo-Vrhovci in moški pevski zbor KUD Dolomiti Dobrova.

B. VRHOVEC

Šmarni dnevi tako kot nekdanj

Ob letošnjih šmarnih nedeljah so si vsi, ki so hodili v farno cerkev na Dobrovi spet lahko ogledovali lepo razporejene stojnice pred cerkvijo. Gre za oživitve starih verskih običajev v kraju, vendar z nekoliko posodobljeno vsebino, saj so želeli pobudniki s tem predstaviti kraj tudi kulturno in turistično. Na stojnicah pred cerkvijo so posamezne vasi, ki sodijo v KS Dobrova predstavljale (prodajale) najrazličnejše domače dobrate, od medu, hrustljavega domačega kruha in grabelj do broširane Zgodovine dobrovske fare. V času šmarnih dni (ti so se začeli 14. avgusta) se je zvrstilo tudi več razstav, nastopov domačih pevskih zborov in folklorne skupine, pripravili pa so tudi razne športne turnirje in gasilske veselice.

Nekoč so se v času šmarnih dni h cerkvi Matere Božje na Dobrovi zgrinjale številne procesije, od Ljubljane do Brezovice. Zbralo se je tudi do 15.000 ljudi.

»Bil je to veličasten prizor, ta nepregledna množica ljudstva, ki je postajala tem večja, čim bliže je prihajala Dobrovi,« je zapisal takratni dobrovski kronist. »Do Rozor je nasproti prišla procesija iz Dobrove in ondi je Ljubljancem že pričakala procesija iz Brezovice; vsem se pridruži pri Dobrovi še svetokaterinska...«

Med uglednimi gosti, ki so obiskali dobrovsko cerkev, je bil 30. marca 1821 tudi ruski car Aleksander I.; božjepotni dobrovski cerkvi pa se je poklonil tudi knez Ernest Windischgraetz.

»Mislim, da so ti šmarni dnevi za nas krajanje strašno pomembna stvar. Zdaj je vse skupaj še bolj na začetku, sčasoma pa bo zagotovo bolj organizirano,« meni o obujenem krajevem običaju Marija Duh z Dobrove. »Vidim, da se tudi KS precej trudi okoli tega. Zdaj naj bi vsaka vas v naši fari pripravila po eno veselico. Sinoči smo jo že imeli na Šujci. Ogromno ljudi se je zbralo in vse kaže, da tega res manjka.«

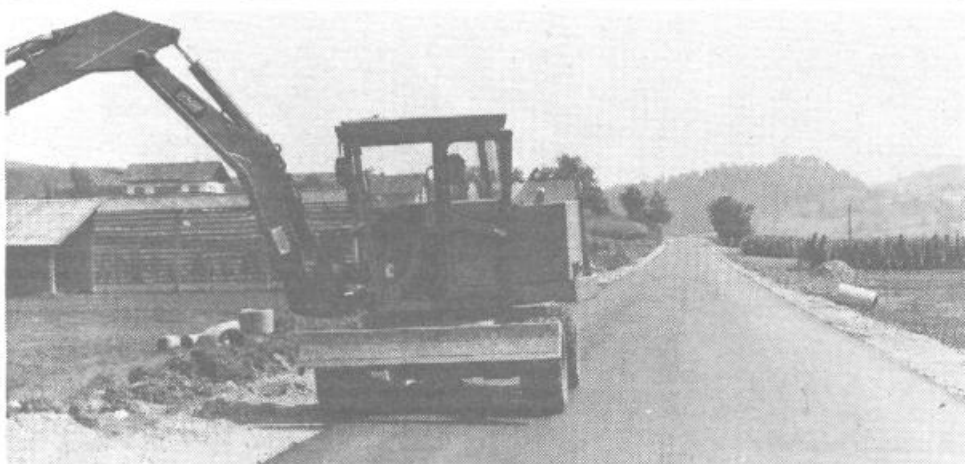
B. VRHOVEC

Tudi v septembru praznično

V okviru krajevnega praznika so 8., 11. in 12. septembra Dobrovčani pripravili takoiimenovane praznične dneve. V vseh treh dneh je bila v »Mežnarjevi štali« razstava umetne obrti odnosno obrtnih izdelkov dobrovskih krajanov. Svoje slike pa je razstavil Janez Birtič.

Svojevrsen kulturni dogodek pa je bil takoiimenovani Talk show glasbeni večer, ki je bil 11. septembra v tamkajšnji šoli in ga je vodil priznani pianist prof. Igor Dekleva. Predstavil je izbor skladb popestren z razlago o njegovem nastanku ter anekdotami, vezanimi na to tematiko. Gostja večera pa je bila Maja Furst, dobitnica dveh nagrad na lanskem tekmovanju za mlade pianiste v Torinu.

Zaključna prireditev ob tem dobrovskem praznovanju pa je bila v nedeljo 12. septembra pri farni cerkvi.

IZ HORJULA

Novi metri asfalta in kanalizacijskega omrežja

Potem ko je lani gradbenice ustavila zima, so letos poleti spet stekla dela na ureditvi ceste od Zaklanca proti Horjulu (do križišča proti Vrhniku). Cesta je dobila novo asfaltno prevleko, zraven pa še ustrezne robnike in podporni zid na ovinku med Zaklancem in Horjulom. Stroške rekonstrukcije ceste cenijo na okrog 15 milijonov tolarjev, za podporni zid pa je bilo treba odšteti še dodatne 4 milijone tolarjev.

»Srčno upam, da bo cesta končana še letos,« nam je sredi gradnje ceste dejal predsednik vaše skupnosti Horjul Ivan Rožnik.

Odobreno je tudi financiranje za kompletno rekonstrukcijo ceste od glavnega križišča v Horjulu (na Turnišah) do križišča proti Koreni, koder so letos zgradili tudi kanalizacijsko omrežje. Cesta naj ne bi bila širša kot je zdajšnja, dobila pa naj bi tudi pločnik, in sicer vse do križišča proti Koreni. Ta bo deloma tekla po levi, deloma po desni strani cestišča (»poskrbeli bomo za varnost starejših ljudi in otroke«). Če bo vse prav, bo cesta nared enkrat do pozne jeseni. Stroške obnove naj bi delno krila občina, delno pa Mestni sekretariat za komunalno gospodarstvo, promet in zveze.

Asfaltiranje v Horjulu

Ureditev te, kakih 500 metrov dolge ceste, je pravzaprav omogočila izgradnja glavnega voda kanalizacije in obnove vodovoda v tem delu Horjula. Gre pravzaprav za drugo fazo izgradnje kanalizacije, medtem ko je bila prva končana že pred kakimi sedemnajstimi leti. Dela na izgradnji kanalizacijskega omrežja izvaja Hidrotehnik, financirajo pa jih podjetje VO-KA, delno pa tudi KS Horjul in tovarna Rašica. Vključno z obnovo vodovoda naj bi projekt stal kakih 12 milijonov tolarjev.

B. VRHOVEC

Prejeli smo pismo

Javna zahvala Miru Krstiču

30. junija sem se nekaj po 12. uri vračala iz trnovske bolnišnice mimo kina Vič do Tržaške ceste na avtobusno postajo. Ker mi je avtobus, ki odpelje s te postaje ob 12.30 uri, pred tem odpeljal, do prihoda naslednjega pa je bilo treba čakati še skoraj celo uro, sem se odločila – čeprav lokal optika Mira Krstiča na Tržaški cesti 7 zapirajo ob 13. uri – da stopim pogledat kdaj delajo. Lokal pa je bil odprt in do 13. ure je manjkalo še nekaj minut. Po skupini mladih, ki so izbirali okvirje in stekla za sončna očala in še enim gospodom

Široka in lepa bo nova, težko pričakovana cesta na Rakitno

RAKITNA

Cesta na Rakitno postaja resničnost

Rakitničanom in vsem obiskovalcem te lepe planote nad ljubljansko kotlino se izpolnjujejo dolgoletne želje, da ne rečemo celo sanje. Vse poletje že potekajo pospešena dela za izgradnjo nove, sedem metrov široke ceste, ki jo gradijo od že asfaltiranega dela izpod vrha rakitniške planote. V času, ko bo naš časopis izšel, bo na novo asfaltiranega že več kot dva kilometra cestnega traku in nihče več ne dvomi, da se pred zimo ne bo moč peljati po

asfaltu.

Težko pričakovana cesta je nedvomno tudi svojevrsen uspeh vztrajnosti samih prebivalcev Rakitne, ki so še v lanskem letu s cestnimi zaporami opozarjali na nevdržnost slabe cestne povezave in na nujnosti izgradnje ceste, ki jih bo približala mestu, na čigar obrobju živijo in pod katerega tudi sodijo.

Poletni utrip na Rakitni

Lepa rakitniška planota, ki je v naših poletnih dneh nudila številnim obiskovalcem prijetno sprostitev in odih v zavetju smrekovih gozdov in jezera, pa je gostila še precej drugih zanimivih obiskovalcev.

V prvi vrsti velja omeniti mlade iz vse Slovenije, ki so se od 27. junija do 28. julija udeležili Sezamove likovne kolonije, ki jo je vodil domačin, akademski slikar Veljko Toman in katero so zaključili z extemprom. Mladi – interesov je bilo več kot možnosti – so vztrajali v idilični okolici kmečkega penziona Zahrebec pri Kovačičevih in zadovoljstva ni bilo konca. Slikar Veljko Toman pa namerava zgraditi v stari kovačiji galerijo in odprti atelje, kjer naj bi našel mesto zbirke njegovih del in del mladih umetnikov, bodoča mednarodna likovna kolonija, pa morda tudi glasbena in še kaj. Turistična ponudba Rakitne bo s tem nedvomno obogatena.

Kar 40 pa je bilo udeležencev odprtega šahovskega turnirja, ki je bil 17. julija v organizaciji Brunarice na Rakitni. Posebno doživetje je bilo simultanka z veleojstrom Brunom Parmo in šahisti, ki jim je Rakitna prirasla k srcu, se zato enkrat mesečno radi srečujejo pri brunarici na Rakitni; obvestila o tem pa objavljajo v Dnevniku in Delu.

In kot nam je povedala prizadevna predsednica TD Rakitna Dušana Čerk-Kregar se trudijo organizirati kar največ družabnih srečanj. Tako bo 18. septembra srečanje radioamaterjev ljubljanske regije, društvo prijateljev otrok Slovenije pripravlja otroški žur, skratka, tudi Ra-

kitna mora prevečati živahnejši utrip. Maloštevilno turistično društvo ima še veliko načrtov, žal pa jih nekatere zadeve – urbanistična ureditev okolice jezera, čiščenje tega jezera, neurejeni in nedorečeni upravljalci in lastniški odnosi jezerske okolice – v mnogočem še vedno ovirajo. Veliko je primerov divjega kampiranja, objestnega obnašanja mladih (izletnikov), ki skrunijo naravo, vse to pa po nepotrebnem jemlje voljo smelim načrtom, ki bi Rakitni pridali še lepši in vedrejši turistični utrip, posebno sedaj, ko se bo izpolnila dolgoletna želja po novi cesti, ki bo temu kraju vrnila življenje.

Veleojster Bruno Parma na šahovskem turnirju

TRNOVO

Klavrna podoba

Ali so v Novem Trnovem ljudje zadovoljni z svojim okoljem v katerem živijo? Res je, da se je nekaj začelo spreminjati in že je kazalo, da se bo tehnika nagnila iz »sluma«, kamor smo se počasi nagibali. Toda ponovno se je ustavilo in sedaj se nič ne premakne, kar bi kazalo, da bomo sli na bolje. »Eržikin vrtiček« v betonski pregradi trmasto sameva že drugo leto kot vabilo, naj bi se v našem okolju končno zdramili in zasadili rože, saj je prostora dovolj. Doslej so jo nekam sramežljivo posnemali le na nekaterih mestih v naselju.

Tako pa naselje kaže dokaj klavrno podobo. Videz kvartir med drugim tudi razbite, zanemarjene betonske pregrade, kjer bi morale biti rože, se bohoto plevel,

»ERŽIKIN VRTIČEK« že drugo leto opozarja, posnemajte me! Zakaj ne bi v našem okolju, kjer živimo in je naš dom namesto plevela in osata rastle lepe rože, nam in tistim, ki nas obiskujejo v zadovoljstvo in veselje.

sem bila na vrsti jaz. Pokazala sem očala s katerih sta mi drug za drugim odpadla dva vložka s kovinskih okvirjev, ki niso imeli nosilnih vložkov. Povprašala sem kako bo s popravilom in plačilom za nov okvir, saj verjetno nadomestnih delov za ta uvožena očala nimajo. Prijazen gospod me po nekaj vprašanih prime za roko in me popelje v kotichek lokala, ki je bil opremljen tudi s TV, sam pa je odhitel v delavnico. Po dobrih desetih minutah se je prijazen gospod vrnil z mojimi kot novimi očali in po preizkusu sem izrazila zadovoljstvo in vprašala za račun, na kar je zamahnil z roko.

Zahvalila sem se mu in s solzo hvalečnosti v očeh in misljo v srcu, da če imamo še kaj takih ljudi, se nam za obstoj mlade države Slovenije ni treba bati in odšla presenečena na postajo. Gospod Krstič se ni najbrže niti zavedal kaj mi je storil že samo zato, ker mi je očala takoj popravil. Lahko bi jih samo sprejel in rekel pridite jutri, saj se je s tem podaljšal njegov delovni čas za nekaj minut, saj je medtem že nastopil čas popoldanskega odmora.

Meni kot upokojenki z najnižjimi prejemki tudi ni vseeno še naslednji dan plačati vožnjo za približno 10 km in prehoditi še 2,5 km peš, saj sem zaradi bolečin v nogah morala k zdravniku v trnovsko bolnico. Zato pa se zavedam, da je bila tista moja suhoparna hvala lepa premalo za povračilo takšne usluge, ki mi jo je izkazal gospod Krstič.

Zato se čutim njemu in njegovim sodelavcem dolžna izraziti javno zahvalo.

Ivanka Setničar
Gabrje-Dobrova

zelenice zasmetene in neurejene. Dodati je treba še neurejeno parkiranje. Skratka vse to ne more prispevati k podobi, čemur pravimo kulturno urejeno naselje, ki pa še vedno uživa, predvsem zaradi uglednih ljudi v preteklosti in sedanjosti, izjemno velik ugled. In kakor smo že večkrat zapisali v našem časopisu, so korenine balkanizma tako globoke, da jih bo potrebno daljši čas ruvati. Ljudje pa so zaradi dnevnih skrbi dokaj brezbržni. Toda ne vsi!

Skupine stanovalcev, ki so nezadovoljni z okoljem v katerem živijo, so se organizirali, vedo, kaj hočejo in imajo kratkoročne in dolgoročne načrte za ozdravitev in urejanje okolja v skladu z obstoječimi predpisi in doslej veljavni evropskimi normami. Ne zapravljamo časa in energije s pritoževanjem nad sedanjo klavrno podobo okolja. Izhajati moramo iz tega, kjer smo ta hip in narediti naslednje korake. Okolje vpliva na naše zdravje in razpoloženje!

Trnovčan.

RAZBITE, ZANEMARJENE BETONSKE PREGRADE. Vse to nima nič skupnega z urejenim, kulturnim okoljem. Ali niso to tudi »znamenja«, kako je balkanizem v tem okolju še vedno prisoten.

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ: DOLENJA BREZOVICA

Popotniku, ki se odpravlja iz Preserja proti Rakitni, se spodaj v dolini, kak streljaj od Preserja, odpre pogled na vasio Dolenjo Brezovico. Vpeta med visoko gozdnato Štango, Vrhom, Siemenom in Lopoto, vasica preživlja vse križe in težave tipične hribovske vasi, za nemeček pa imajo še slabo cesto do vasi.

Krajan Dolenje Brezovice (vas šteje 18 hiš) so sklenili napraviti konec temu anahronizmu, pa so se kar sami lotili gradnje kak kilometer dolge ceste proti glavni medkrajevni cesti, ki pelje iz Preserja proti Rakitni. Sami nameravajo opraviti vsa zemeljska dela, zraven pa bodo, kot pravijo, primaknili še 1,2 milijona tolarjev (posebej so hvaležni sponzorjem: PRIGO Transport Podpeč, Brunarici Jezero in Igorju Pristavcu). Delovne sile v vasi ne manjka, saj je kar 15 mož, ki še niso poročeni. Prav zato se Dolenje Brezovice vse bolj prijemlje vzdevek Stričkova vas. V šali pravijo, da bodo na otvoritev ceste pripeljali avtobus deklet, ki naj bi

GASILSKA PRAZNOVANJA

70-letnica GD Jezero

30. maja 1923. leta se je zbralo 23 naprednih vaščanov vasi Jezero in ustanovilo PGD Jezero. Zagnanost članov je bila velika, še isto leto so nabavili ročno gasilsko črpalko in tlačne cevi, nabavili vprežni gasilski voz, opremo, orodje in pričeli gradnjo gasilskega doma, ki so jo blagoslovili 29. septembra 1929. leta. V letu 1933 prvič zastane kolo razvoja, saj so morali zaradi nepokorščine kralju A. Karadordeviču odstraniti iz društva deset najaktivnejših članov. Delo v društvu je počasi oživel in kmalu so nabavili novo motorno črpalko znamke »ILO«, ki je še danes ponos društva. V času okupacije so 24. novembra 1941 z razglasom »gasilske zajednice« razpustili društvo. Vse orodje in opremo ter dokumentacijo je shranil in ohranil pred uničenjem Ivan Persin. Zelo razredčeni člani so ob podpori novih, 3. junija 1946 ustanovili prostovoljno gasilsko četo na Jezeru. Prva skrb je bila oživitvev operativnega dela in lotili so se obnove v vojni poškodovanega gasilskega doma. Leta 1954 so nabavili prvi motorni gasilski avtomobil znamke Fiat, kasneje so kupili opremo in orodje, popravili gasilski dom. Leta 1970 so nabavili prepotrebni gasilski kombi znamke IMV in dve leti kasneje so predali v uporabo novo črpalko znamke Rosenbauer. Društveno življenje je bilo v vzponu in pred veliko prenovo gasilskega doma.

Članstvo je dokazalo, da zna ob pravem trenutku poprijeti za delo in v kratkem času so dom prenovili. Toda to zagnanost je leta 1977 prekinila politika z zahtev po odstranitvi spominske plošče na kateri so med drugimi zabeleženi tudi ustanovni člani, sodelujoči v domobranski vojski.

Po nasilni odstranitvi je prišlo v članstvu do velikega razkola. Društvo je bilo pred propadom, a je v dogajanje posegla mlada generacija, ki je ob podpori starejših zvestih članov obrnila kolo razvoja naprej. Polni energije so se lotili doizdave in dviga gasilskega doma. V društvu so namenili veliko skrb mladini, ustanovili so desetino pionirjev (1968), desetino pionirk, mladincev, mladink in članic. Društvo se je moderniziralo in opremilo, leta 1983 je bil obogaten vozi park z novo avtosticerno in leta 1988 z novim vodnim vozilom znamke TAM. Časi so se spremenili, prišel je čas za poravnavo krivic in leta 1992 je bila nameščena na gasilski dom spominska plošča, ki je dolga leta burnila duhove.

70. let je doba, ki predstavlja za razvoj društva častljivo starost, zato so slovesno počastili to obletnico, ki je potekala tri dni in sicer: 15. julija je bila slavnostna seja,

Priznanja za uspešno delo

kjer so se podelila občinska in društvena priznanja ter značke za dolgoletno službovanje, 16. julija je bila organizirana velika taktična vaja v vasi Jezero, 18. julija je bila sklepna prireditev s parado, kjer je sodelovalo preko 170 uniformiranih pionirjev, gasilk in gasilcev, narodne noše in godba na pihala. Prisotni so bili najvišji predstavniki mestne gasilske zveze (g. Vrbinč), OGZ (Ropret, Zalar, Bizjan), sektorjev, predstavniki političnega življenja g. Marjan Podobnik (SLS), župan občine Ljubljana Vič-Rudnik g. Bogdan Bradač, predsednik KS Podpeč-Presej g. Janez Repar, župnika g. Malovrh in g. Kočar. Ob veliki udeležbi krajanov in drugih obiskovalcev je program potekal v sproščnem vzdušju. Podeljena so bila najvišja državna in mestna gasilska odlikovanja in zahvale vsem sponzorjem, ki so omogočili to prireditev. Ob koncu pa sta domača župnika prvič po II. vojni blagoslovila gasilski dom, orodje in opremo. Po napornem in vročem popoldnevu so se udeleženci zabavali na veselici še pozno v ponedeljkovo jutro.

Ob tem praznovanju so člani in vaščani dokazali kako neverjetno so med seboj povezani, kako društvo živi z vasio in obratno. MARKO SUSMAN

Gasilci so vozili vodo

Letošnja katastrofalna suša je marsikje do kraja osušila vodnjake in vodne rezervoarje, in če ne bi bilo prizadevnih gasilcev, ki so sproti dovažali vodo, bi ljudem marsikje trda predla. Polne roke dela so imeli tudi gasilci na Dobrovi, pa čeprav jim ni bilo treba voziti vode v oddaljene hribovske kraje, kjer je suša najbolj pustošila. »Največ smo vozili v Stransko vas, kjer imajo premajhne vodne kapacitete, pa je vode zelo primanjkovalo. Najhuje je bilo v avgustu. V Gabrju pa smo morali črpati vodo v dobrovsko vodovodno omrežje iz vrtin, kjer so rezervoarji povsem usahnili,« pravi član gasilskega društva Dobrova Janko Koprivec, ki je sam prepeljal kakih 50 cistern.

Prizadevni gasilec (razen njega je vozil vodo še en sofer) ne pričakuje plačila za vse ure, ki jih je prebil na cesti. »Ko bo obračun, bomo menda dobili neko malenkost. Zdaj sem na čakanju in imam več časa, pa lahko koristim vsaj gasilstvu.«

Vse skupaj bi bilo precej lažje, kot bi GD Dobrova imelo na voljo kako sodobnejšo avtosticerno, meni Janko Koprivec, ki je med gasilci že kakih 35 let. Ta, ki jo imajo zdaj (TAM 4500) je stara že 31 let.

»Avtocisterna bi morala imeti hidravlični volan in ne tak navađen in zastarel kot ga ima ta. Težko je upravljati z vozilom, posebno pri manevriranju. Zato bi nujno rabili nov avto.« B. VRHOVEC

110. praznik horjulskih gasilcev

Potem ko so opravili kar 1.700 udarniških ur pri obnovi gasilskega doma in dobili nov kip sv. Florijana, so 4. julija horjulski gasilci slovesno proslavili svoj praznik – 110-letnico društva. Slavnostnega mimohoda so se poleg domačega, tudi tokrat udeležila številna gasilska društva iz okoliških krajev, manjkale pa niso tudi mlade logaške mažoretke, pihalna godba z Vrhnike, mešani pevski zbor PD Horjul in domača folklorna skupina »Klas«. Zbrane je posebej pozdravil novi predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Ory. Ob tej priložnosti je domači župnik blagoslovil tudi kip sv. Florijana, ki so ga potem namestili v posebej za to pripravljeno nišo. Samo jubilejno slovesnost so (že nekaj dni poprej) spremljale tudi razne druge prireditve, na primer ogled videoposnetkov dozdajšnjih praznovanj in aktivnosti horjulskih gasilcev ter pregledna razstava o razvoju društva.

Začetki gasilskega društva Horjul segajo še tja v leto 1883. Takratno društvo je štel 32 članov, opremljeno pa je bilo še s primitivno ročno brizgalno, škafi in vedri. Tudi prvi gasilski dom je bil še pol lesen pol zidan (pri njegovi gradnji so opravili prek 2400 ur »tlake« in 300 konjskih ur). Dom so prvič adaptirali leta 1904.

Leta 1913, ob 30-letnici društva, kronika GD Horjul navaja nabavo prve motorne brizgalne konrad-rosenbauer (v Horjul so jo pripeljali s konji), ob 50-letnici društva, leta 1933, pa so zgradili nov gasilski dom.

Temeljito posodobitev društva pa beležijo zlasti v zadnjih tridesetih letih. Leta 1961 si je društvo nabavilo novo 800-litrsko motorno brizgalno znamke sora, deset let kasneje, leta 1971, kombi IMV, že leto zatem sodobno motorno črpalko znamke konrad-rosenbauer. Vestni gasilski kronisti so zapisali, da so leta 1976 spet opravili prek 2000 udarniških ur pri ureditvi prostorov gasilskega

Kip Sv. Florijana so slovesno namestili v nišo

doma. Leta 1980 si je društvo nabavilo avtosticerno TAM 110 T11, leto kasneje pa še orodni avto TAM 75. 1986. leta so razvili mladinski prapor, že čez dve leti pa dopolnili svojo opremo še z vozilom lada niva. Zadnja leta, neposredno pred 110-letnico, pa so horjulski gasilci ponovno obnovili svoj gasilski dom.

B. VRHOVEC

Prelep je gasilski dom v Zaklancu

Nov gasilski dom v Zaklancu

Mesec in pol po tem, ko so horjulski gasilci počastili svojo 110-letnico, so praznovali tudi gasilci v sosednjem Zaklancu. Najmlajše gasilsko društvo v občini, kot ga je označil predsednik Občinske gasilske zveze Ciril Ropret (društvo je bilo ustanovljeno šele februarja letos), je slovesno odprlo svoj novi gasilski dom, zraven pa še sprejelo obnovljeni gasilski avto, motorno črpalko in razvilo svoj prapor. Hkrati pa so ob tej priložnosti odprli tudi obnovljeno in razširjeno cesto od Zaklanca proti Horjulu.

Gradnja gasilskega doma v Zaklancu je stekla neposredno po junijski vojni v Sloveniji leta 1991.

»Ko so bili pripravljeni temelji, smo (v začetku septembra) zgradili dom v rekordnih dvanajstih dneh. Vsa vas je delala od jutra do večera,« je pohvalil sokrajane v svoji gasilski kroniki predsednik GD Zaklanec Danilo Fortuna, ki je sam opravil daleč največ udarniških ur. Za ilustracijo je poudaril, da je bila še pred tremi leti na mestu, kjer zdaj stoji dom »pet metrov globoka dolina« in da so v zgradbo vtakli 8.000 udarniških ur in 7.000 strojnih ur. Vsa obrtniška dela so prostovoljno opravili domači obrtniki. Krajin Zaklanca so prispevali tudi ves

potrebni les in odstopili zemljišče, gmotno pa so jim pomagali KS Horjul, OGZ, občina Vič, JATA Horjul in Iskra Horjul. Največ sredstev pa so zbrali gasilci sami s prostovoljnimi prispevki.

V letošnjem letu so zaklanski gasilci urejali notranjščino gasilskega doma, restavrator Marko Kavčič iz Sentjošta pa jim je na proleju poslopja izdelal reliefno podobo sv. Florijana. S pomočjo OGZ in Občinskega sekretariata za obrambo so uspeli nabaviti tudi novo gasilsko črpalko, od OGZ pa so dobili gasilski avto, ki so ga potem sami obnovili.

»Tak začetek gasilskega društva, kakršnega praznujemo danes, je redkost,« je pohvalil zaklanski gasilec župan Bogdan Bradač. Njegovemu mnenju sta se nato pridružila tudi predsednik Mestne gasilske zveze Jože Vidmar in predstavnik OGZ Dore Kogovšek.

Na kraju je predstavnik Mestnega sekretariata za komunalno gospodarstvo, promet in zveze Abdon Pekljaj izročil v uporabo kakih 800 metrov dolgo obnovljeno cesto proti Horjulu (o tem več v posebnem članku).

B. VRHOVEC

Koristno izrabimo prosti čas

93

V zahvalo in v spodbudo omenjam tiste, ki so nam obogatili poletni čas:

Na otroškem igrišču v Predaloh je bilo srečanje družin s programom za najmlajše. V Ašičevem domu na Griču pa ustanovljeno društvo podeželske mladine, ki je že naslednji dan doživel uspešen krst na turistični prireditvi v Polhovem Gradcu. Zadnjo avgustovsko nedeljo pa še zmaga na vseslovenskih prvih igrah brez meje Zveze slovenske podeželske mladine v Savinjski dolini, kjer so člani FS Rožmarin prehiteli vse in tako dokazali, da obvladajo ob plesu še marsikaj. Tudi skavti »OSTRO-ROGEA JELENA« iz Brezovice, ki so pred mesecem tabornili v Robanovem kotu, so se prebili med prvih pet. Oboji pa znatno obogatili kulturni program po igrah. Sicer pa so se mladi dobivali skupaj na griču v Ašičevem domu vsako soboto zvečer. Načelniki so zanimive teme h katerim se bodo kot kaže vračali tudi preko leto. S profesorjem Janezom Kovarčičem smo se pogovarjali o izgledu vasi, s profesorico Marijo Premrl obogatili botanično pot, dozorela je ideja o vaški knjižnici...

Povabilu se je z veseljem odzval tudi 83 letni Ignac Japelj, ki je tako na svoj godovni večer vse prisotne obogatil s spomini na življenje v prvi polovici našega stoletja. Življenje v zadnjih štiridesetih letih pa nam je pričaral domačin, slikar, pevec in nekdanji športnik Ivan Japelj. Zaupal nam je tudi, da je skrivnost vseh njegovih uspehov v vztrajnem, prostovoljnem, ljubiteljskem delu v skupnostih na tistih področjih, ki jih je sistem dovoljeval, torej športnem (nogomet), kulturnem (pevski zbor Brezovica) in osebnem-poklicnem (slikarstvo). O ekologiji smo se pogovarjali s prof. dr. Danielom Vrhovškom. Ljudje prepojeni s potrošniško miselnostjo pospešujemo

razkroj ekosistema na mnoge načine, kar podira naravno ravnovesje.

Priznani zeliščar gospod Stane Erjavec pa je spregovoril o naših razvadah in napakah v prehrani ter sodobnem življenju nasploh. Razmere so nas odušile med seboj in od narave, zato ne poznamo – ME. Zaupamo naravnim stvarim. Rešitev je v učenju, pravilnem pristopu in vztrajnosti. Srečali smo se s predstavniki zasebkov in ustanovili pripravljavsko skupino za Novo Mašo in medse sprejeli diakona Markota Marinka. Intenzivno se obnavljajo fasade hiš, vaška znamenja in ceste. Seveda v okviru možnega... Tudi svojci pogrešanih so stopili skupaj z Zvezo borcev ter KS pripravljajo spomin za žrtve... Na zvoniku brezovske cerkve izvaja odnaja in gradbena dela g.p. Gradiš, tesarska in kleparska dela pa podjetja Babnik. Pridni so bili tudi možakarji brezovska fare, ki so odstranili omet, očistili zidove (peš in s tehniko GD Brezovica) ter seveda skrbne gospodinjce.

Naj zapišem še, da so pri farni cerkvi na Brezovici obnovili vrt z ograjo, povečali dvorišče, prekriti hlev se je spremenil v skavtsko sobo, skladišče za Karitas in še kaj. Tudi prekrito župnišče je bilo deležno mnogih izboljšav. Vpeljala je tudi novost Velikošmarna procesija, na kateri je gospod župnik Janez Kómpare blagoslovil opravljena dela in mnoge na novo asfaltirane ulice. Gasilsko praznovanja so bila na Jezeru pri Podpeči (70. letnica in s slavnostnim govornikom Marjanom Podobnikom) ter v Kamniku pod Krimom, kjer je bil osrednji gost pomožni škof Alojz Uran. Lovska družina Brezovica je spet pripravila že kar tradicionalno lovsko srečanje pri svoji koči pod Plešivico z namenom, da se ljudje z njihovega rajona med seboj in z lovci srečajo v tem čudovitem naravnem okolju in ob dobrih a poceni lovskih dobrotah kujejo nova znanstva in skupne načrte za sodelovanje v prihodnje.

Članice in člani društva upokojeincev iz Notranjih goric so letošnje poletno srečanje popestrili z regijskim balinarskim turnirjem, na katerem sta sodelovali dve ženski ekipi in sedem moških ekip, ter bogatim srečelovom. Pogovarjali so se o marsičem, tudi o bližnjem izletu na Pohorje in sodelovanju na celjskem balinarskem turnirju v okviru sejma. Vsi prisotni so bili deležni tudi dobrega in brezplačnega gozda.

To je le nekaj utrinkov. Seveda pa vse vabim naprej. V septembru prihaja Enakonočje in z njim Sosedov dan – posvečen urejanju sosesčin in skupnih površin, ter medsebojni pomoči, priprava na zimo in tečaje, skratka nova prizadevanja ZA NOTRANJ MIR IN ZDRAVO OKOLJE.

Pridružite se nam v svoji sredini! Učinek v njej je odvisen tudi od vas! D. STANOVNIK

»Strički« gradijo cesto

Dolenja Brezovica: kmalu bo moč priti v vas po novi asfaltirani cesti

napravile »red« v vasi (cesta naj bi bila končana enkrat do kraja septembra).

Zaradi kraških tal, krajani Dolenje Brezovice še vedno pijejo biološko oporečno vodo, požarna voda v hidrantih pa nima pravega pritiska. Svoje je dodala še letošnja katastrofalna suša, ki jim je uničila praktično vso koruzo, pa tudi fižol je precej načet (v vasi imajo še štiri prave kmete). Vode kar ni in ni tudi na kraško poplavno polje Ponikve pod vasjo. V deževnem obdobju tu nastane pravcato kraško jezero, ki je vsaj nekajkrat večje od podpeškega, kot trdijo domačini. Pravijo, da je bil nekoč tam doli mlin in da ima voda ob izviru potokapovikalnice stalno enako temperaturo: 6 stopinj. Kot svojevrstna naravna zanimivost so Ponikve, še zlasti kadar jih napolni jezero, kot nalašče za izletnike in ljubitelje narave, zato ni nič čudnega, da so se znašle na seznamu priljubljenih izletniških točk na tem območju – skupaj s Planinico, Sv. Ano, Srebotnikom in Krimom.

BRANKO VRHOVEC

Z zeliščarjem Stanetom Erjavcem »na terenu«